

Reguliere taken programma Onderwijs, sport en cultuur

- Zorg voor onderwijshuisvesting (nieuwbouw en/of levensduur verlengende renovatie)
- Uitvoeren van het lokaal onderwijsbeleid (inclusief leerplicht, leerlingenvervoer, kunst- en cultuureducatie en natuur- en milieueducatie)
- Uitvoeren van het onderwijskansenbeleid (VVE)
- Stimuleren van persoonlijke ontwikkeling van diverse doelgroepen (volwasseneneducatie, laaggeletterden)
- Bestrijden ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten
- In voortgezet en beroepsonderwijs nauwe samenwerking in regionaal Lekstroom-verband
- Uitvoering sport- en gezondheidsbeleid
- Exploitatie zwembad Lobeke (in samenwerking met Vrienden van Lobeke)
- Ondersteuning van vrijwilligersorganisaties op het gebied van sport & cultuur.

Inleiding programma Onderwijs, sport en cultuur

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, rekenen en het gebruik van een computer of smartphone. Dit maakt het moeilijker een baan te vinden of vast te houden, formulieren in te vullen, de bijsluiter van de medicijnen te lezen of voor te lezen aan kinderen. Kunnen lezen en schrijven is vanuit dat perspectief een belangrijke voorwaarde voor volwaardige deelname aan de maatschappij. De gemeente Lopik gaat ervoor de randvoorwaarden te bieden voor een kwalitatief en goed onderwijsaanbod voor jong en oud en laaggeletterdheid terug te dringen.

De zorg voor jonge kinderen met extra ondersteuningsbehoeften krijgt steeds meer aandacht in de regio Lekstroom. Het huidige aanbod sluit niet altijd aan op de behoeften van deze kinderen. Daarom is er een regionaal project opgezet met als ambitie om jonge kinderen passende begeleiding en ondersteuning te bieden binnen het reguliere onderwijs, zonder hen direct door te verwijzen naar gespecialiseerd onderwijs: de Kans groep. Met dit project creëren we een nieuwe voorziening die ruimte biedt aan zowel peuters als kleuters. De Kans groep vergroot het groepsaanbod en biedt jonge kinderen een plek waar zij zich in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. Het doel is om deze kinderen binnen een veilige en stimulerende omgeving intensieve begeleiding te geven die ze nodig hebben om zich verder te ontwikkelen en door te stromen naar regulier onderwijs.

Ook sport en cultuur zijn belangrijke voorwaarden voor welzijn en vitaliteit van inwoners. Het zijn bouwstenen voor prettig samenleven, ontmoeten en onderling begrip. De gemeente zet graag haar verbindende rol in dit te stimuleren.

Ambitie en ontwikkelingen programma Onderwijs, sport en cultuur

Onze ambitie is om lokaal taalaanbod te organiseren voor volwassenen en laaggeletterden.

In het kader van het Onderwijskansenbeleid is het onze ambitie om in het schooljaar 2025/ 2026 in te zetten op het thema Ouderbetrokkenheid samen met de Kinderopvangorganisaties en het Primair Onderwijs. Daarnaast gaan we gezamenlijk aan de slag met het VVE kwaliteitskader en de resultaatafspraken VVE.

In 2026 gaan we samen met de 2 schoolbesturen verder werken aan het programma van eisen voor de nieuwbouw op de huidige locatie van De Nieuwe Wiel van 1 schoolgebouw. Een van de schoolbesturen wordt bouwheer en ontwikkelt het project verder. Er is nauw overleg tussen de gemeente en schoolbesturen. In 2026 gaan we ook het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs herijken.

We ontwikkelen een gezonde samenleving waarin inwoners meer sporten en bewegen. Ons doel is dit in 2040 te bereiken. De gemeente zet in op haar verbindende rol door sport als belangrijke middel onder de aandacht te brengen om gezondheid en een sociale basis te stimuleren en gezondheids- / welzijnsverschillen te verkleinen.

Onze inzet is hierbij gericht op het activeren van die mensen die een afstand hebben tot sport (mensen met een beperking, mensen die lang niet hebben gesport en/of mensen met beperkte financiële middelen). De gemeente doet dit in nauwe samenwerking met haar partners (verenigingen,

buurtsportcoaches en maatschappelijke partners). Hier zetten we de extra subsidiegelden voor in die het Rijk de gemeente heeft toegekend (beschikbaar tot en met 2026). In 2026 wordt aandacht besteed aan de borging en continuering van deze activiteiten voor de periode na afloop van de rijkssubsidie.

Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Gelijke onderwijskansen door vroegtijdige signalering en ondersteuning

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

We realiseren de kansgroep.

In 2026 zetten we in op het versterken van passende ondersteuning voor jonge kinderen met complexe ondersteuningsvragen door deelname aan het regionale project de Kansgroep. De Kansgroep is een gespecialiseerde voorziening binnen het regulier onderwijs voor peuters en kleuters die (nog) niet schoolrijp zijn, met als doel hen in een veilige en stimulerende omgeving intensieve begeleiding te bieden. De eerste Kansgroepen worden gerealiseerd in Nieuwgein en Lopik. Met deze voorziening breiden we het dekkend aanbod in de regio uit en creëren we ontwikkelruimte op maat, zodat meer kinderen succesvol kunnen uitstromen naar regulier onderwijs.

Resultaat: In 2026 is de eerste kansgroep, waar jonge kinderen met intensieve ondersteuningsbehoeften zich in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen, gestart in Lopik,

We geven uitvoering aan het Onderwijskansen Beleid.

In het schooljaar 2025/2026 zetten we met partners stappen in de doorontwikkeling van het Onderwijskansen Beleid, met als doel het vergroten van kansengelijkheid voor alle kinderen. We richten ons op drie speerpunten: het opstellen van een VVE-kwaliteitskader met gezamenlijke ambities en afspraken, het actualiseren van de resultaatafspraken en het versterken van ouderbetrokkenheid vanuit wederzijdse verbinding. Door structurele samenwerking tussen onderwijs, opvang en gemeente borgen we kwaliteit en continuïteit in de ondersteuning van jonge kinderen en hun ouders.

Resultaat: Er ligt een gedragen VVE-kwaliteitskader, geactualiseerde resultaatafspraken en een gezamenlijke aanpak voor ouderbetrokkenheid. Hiermee versterken we de ontwikkelkansen van kinderen en de samenwerking met ouders.

We zorgen voor lokaal NT2 aanbod voor volwassenen.

Het NT2-aanbod voor volwassenen wordt uitgebreid met extra cursussen, gefinancierd uit WEB-gelden. Daarmee maken we laagdrempelig taalonderwijs in de eigen woonomgeving mogelijk en vergroten we de participatiekansen van anderstaligen. In oktober start de pilot van het Taalcafé in de bibliotheek, waar deelnemers op verschillende niveaus oefenen met de Nederlandse taal.

Resultaat: Meer volwassenen verbeteren hun Nederlandse taalvaardigheid, waardoor hun kansen op participatie, werk en opleiding toenemen.

We breiden het lokaal aanbod in de aanpak van laaggeletterdheid uit.

In 2025 breiden we het lokaal aanbod uit in de aanpak van laaggeletterdheid. Met inzet van WEB-gelden (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) en in samenwerking met lokale partners bieden we laagdrempelige activiteiten aan voor inwoners met beperkte taal-, reken- en digitale vaardigheden.

Activiteiten en planning

- Start van de eerste Klik en Tik-cursus in de week van 15 september.
- Voorbereiding en uitvoering van een interactieve digitale workshop voor jongeren van 14-18 jaar en Volwassenen in Q4 2025.
- Pilot Taalmeter in samenwerking met Werk en Inkomen Lekstroom (WIL).

Resultaat: Meer inwoners verbeteren hun basisvaardigheden, wat hun participatie en zelfredzaamheid versterkt.

Sport, beweging & cultuur

Wat willen we bereiken?

We verhogen bewustzijn op het gebied van gezond leven en leren en faciliteren dit waar nodig.

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

We zetten een combinatiefunctionaris in.

In 2026 zetten we in op het verduurzamen van de inzet van de buurtsportcoach door inhuur om te zetten naar uren in vaste dienst. Dit realiseren we door het creëren van een combinatiefunctie van zweminstructeur en uitvoerend buurtsportcoach. Deze aanpak biedt meer flexibiliteit, continuïteit en ruimte voor lokale invulling van sport- en beweegactiviteiten, afgestemd op de behoeften van inwoners.

Resultaat: In 2026 is de combinatiefunctie zweminstructeur/buurtsportcoach ingevuld binnen de vaste formatie. Dit versterkt de lokale inzet op sport, bewegen en zwemvaardigheid in Lopik.

We ontwikkelen het aanbod van Team Sportservice door.

In 2026 wordt sport en bewegen actief ingezet als middel om gezondheid, participatie en sociale samenhang te versterken. Team Sportservice werkt samen met lokale partners aan het stimuleren van jeugdsport, het vergroten van sportdeelname onder kwetsbare doelgroepen, het bevorderen van een gezonde leefstijl en het ondersteunen van sportverenigingen. Het aanbod wordt vraaggericht ontwikkeld en sluit aan bij de behoefte in de gemeente. De inzet wordt mede mogelijk gemaakt door financiering vanuit de brede SPUK-regeling. (Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)) In 2026 wordt aandacht besteed aan de borging en continuering van deze activiteiten voor de periode na afloop van deze rijkssubsidie.

Resultaat: In 2026 is er een breed en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor jeugd en kwetsbare groepen. Sport en bewegen worden effectief ingezet ter bevordering van gezondheid en meedoen in de samenleving.

We voegen een beweegprogramma toe aan de Gezonde Leefstijl Interventie (GLI).

In 2026 geven we, in samenwerking met de Lekstroomgemeenten en als onderdeel van het Integraal Zorgakkoord (IZA), invulling aan een regionaal beweegprogramma dat wordt toegevoegd aan de bestaande Gezonde Leefstijl Interventie (GLI). Deze uitbreiding stimuleert inwoners om structureel meer te bewegen en sluit aan bij de lokale inzet op preventie en gezondheidsbevordering.

Resultaat: In 2026 is het beweegprogramma als onderdeel van de GLI lokaal beschikbaar voor inwoners van Lopik. Hiermee stimuleren we een gezondere leefstijl en leveren we een bijdrage aan het voorkomen van zorgvragen.

Wat mag het kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025 incl. wijzigingen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Onderwijs, Sport en Cultuur	-3.485	-4.397	-3.329	-3.132	-3.133	-3.129
Baten						
Onderwijs, Sport en Cultuur	836	1.302	693	609	609	609
Totaal	-2.650	-3.094	-2.636	-2.523	-2.524	-2.519

Wat mag het kosten (per taakveld)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025 incl. wijzigingen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
4.2 Onderwijshuisvesting	-363	-447	-381	-367	-362	-356
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.588	-1.455	-1.316	-1.315	-1.317	-1.317
5.1 Sportbeleid en activering	-309	-407	-251	-167	-167	-167
5.2 Sportaccommodaties	-882	-919	-930	-929	-931	-931
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-82	-222	-113	-113	-113	-113
5.4 Musea	-86	-91	-95	-97	-98	-100
5.5 Cultureel erfgoed	-29	-56	-18	-18	-18	-18
5.6 Media	-146	-801	-227	-127	-127	-127
Totaal Lasten	-3.485	-4.397	-3.329	-3.132	-3.133	-3.129
Baten						
4.2 Onderwijshuisvesting	5	0	0	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	290	419	311	311	311	311
5.1 Sportbeleid en activering	160	134	84	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	353	293	297	297	297	297
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1	0	0	0	0	0
5.4 Musea	1	2	2	2	2	2
5.5 Cultureel erfgoed	3	0	0	0	0	0
5.6 Media	23	455	0	0	0	0
Totaal Baten	836	1.302	693	609	609	609
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.650	-3.094	-2.636	-2.523	-2.524	-2.519
Totaal	-2.650	-3.094	-2.636	-2.523	-2.524	-2.519

Toelichting programma Onderwijs, sport en cultuur

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2026 ten opzichte van de Programmabegroting 2025 na Zomerrapportage.

Lasten:

De lasten laten in 2026 een voordeel zien van € 1.068.000 ten opzichte van 2025. De uitgaven dalen als gevolg van het wegvallen van de incidentele specifieke uitkering voor de bibliotheekvoorziening en sport en onderwijs dalen ook ten gevolge van de daling van de specifieke uitkering. Daarnaast zijn in 2025 onder andere een aantal incidentele uitgaven begroot bij Onderwijshuisvesting ad. € 62.000, Cultureel erfgoed € 17.000, Bibliotheek € 100.000 en Cultuur huisvesting € 150.000. In 2026 zijn deze bedragen niet nodig.

Baten:

De baten laten een nadeel zien van € 609.000. Dit bedrag is mede het gevolg van het wegvallen van incidentele inkomsten in 2026 met betrekking tot de bovenstaande incidentele uitgaven van € 450.000 Spuk Bibliotheekvoorziening, € 105.000 Onderwijsachterstanden en € 50.000 Brede spuk, thema sport.

